

MARILE LICITAȚII DE PRIMĂVARĂ DE LA STOCKHOLM

de arh. Octavian Ciupitu

LA ADMINISTRAȚIA DE LICITAȚII A ORAȘULUI STOCKHOLM

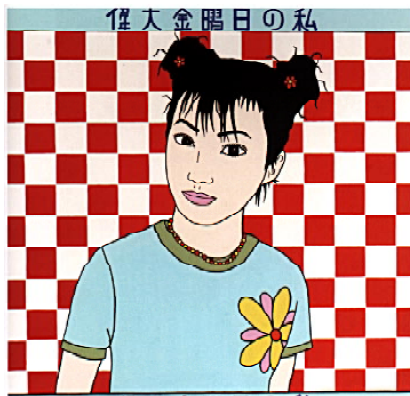
În lunile mai și iunie, la Administrația de Licitații a Orașului Stockholm (Stockholms Auktionsverk) au avut loc, printre altele, trei licitații de obiecte de artă de mare importanță: Marea Licitație de Calitate, Artă Modernă de Calitate, și Carte de Calitate. S-a remarcat Marea Licitație de Calitate, care s-a desfășurat în zilele de 22 și 23 mai. În cadrul secției Pictură Suedeză au fost popularizate cu luni înainte ca numere mari și (citată) "senzație în domeniul istoriei artei", două lucrări de August Strindberg (1849-1912). Este vorba despre două picturi de format mic, prezentate în comunicatul de presă ca fiind executate de Strindberg la Berlin în primăvara anului 1893. Una dintre ele, Floarea singuratică, era cunoscută și menționată la nr. 50 în marele studiu asupra picturii lui Strindberg elaborat de docentul Göran Söderström, dar nu se mai știa pe unde se află. La această licitație ea a figurat la nr. 1219, fiind evaluată la 1.200.000-1.500.000 de coroane suedeze, SEK (131.000-163.500 euro). Cealaltă

pictură, Valul, a fost necunoscută până acum publicului larg. La licitație ea a avut nr. 1220 și a fost evaluată la 3.000.000-3.500.000 SEK (327.000-381.000 euro). În comunicatul de presă al casei de licitație se afirmă că: "Ele sunt ceva complet unic, un prim impact de 'l'art pour l'art.'" Trebuie spus că aici casa aceeași de licitații s-a înșelat amarnic: cu puține zile înainte de data licitației, ca urmare a declarațiilor sceptice ale Muzeului Național (Nationalmuseet) din Stockholm și a altor experți privind autenticitatea acestor picturi, ele au fost retrase de la licitare. A fost un gest precaut din partea lor, dar scandalul rămâne totuși un fapt împlinit. Mai norocoasă a fost scoaterea la licitație a unor picturi de Anders Zorn (1860-1920), cărora cel puțin nu le-a fost contestată autenticitatea. Dintre acestea se remarcă cea intitulată Maria, executată în toamna anului 1919, trecută la nr. 1123 cu valoarea de 800.000-1.000.000 SEK (87.000-109.000 euro) și portretul Mr. George Bend din 1894, trecut la nr. 1110 cu valoarea de 500.000-600.000 SEK (54.000-65.000 euro). Un interesant portret istoric este cel al regelui Gustav III (1746-92) copil, realizat de Gustaf Lundberg (1695-1786) în 1752 la comanda contelui Carl-Gustaf Tessin (1695-1770), institutorul și guvernantul micului prinț de coroană, pentru castelul său de la Åkerö. Portretul, de mari dimensiuni și cu rama originală intactă, a stat la Åkerö de atunci și până acum, când a fost scos la licitație. El este trecut în catalogul licitației la nr. 1156 cu valoarea de 400.000-500.000 SEK (44.000-54.000 euro). Marea perlă artistică a obiectelor de artă licitate cu această ocazie o constituie însă pictura marelui reprezentant al barocului italian Guido Reni (1575-1642) intitulată Sfânta Cecilia cântând la vioară, lucrare care a venit în Suedia cu ocazia celui de-al doilea război mondial și de peste cincizeci de ani a făcut parte dintr-o colecție suedeză înainte de a fi scos acum la licitație. Realizarea acestei picturi este legată de descoperirea la 20 octombrie 1599 a corpului surprinzător de bine conservat al acestei sfinte cu ocazia restaurării bazei închinată ei, Santa Cecilia în Trastevere din Roma. Descoperirea a stârnit mare valvă atunci la Roma, mai ales în cadrul anului jubiliar 1600, și a însemnat punctul de plecare pentru un cult tot mai amplu al Sfintei Cecilia.

Guido Reni: Sfânta Cecilia cântând la vioară, ulei pe pânză, 99,5x74 cm, 1630-35. © Stockholms Auktionsverk.

Aceasta, care trăise în secolul III d.Hr. la Roma, a suferit o moarte de martir creștin împreună cu soțul său, Valerianus. Cultul Sfintei Cecilia a însemnat totodată punctul de plecare pentru trecerea Bisericii Catolice la readucerea la viață a vechilor culte creștine. Paolo Camillo Sfondrato, pe atunci cardinalul titular la Santa Cecilia în Trastevere, a inițiat imediat după descoperirea corpului sfintei un program de înfrumusețare a bisericii închinată acesteia, dând în sarcină mai multor artiști ca prin picturi și sculpturi să o glorifice pe Sfânta Cecilia și să illustreze scene din viața ei. Sculptorul Stefano Maderno a realizat atunci statuia care redă corpul Sfintei Cecilia în starea în care se afla când a fost descoperit, bine conservat, cu urmele încercării de decapitare, culcat pe o parte cu fața în jos și îmbrăcat într-o cămașă lungă de condamnat, iar pe cap cu o pânză ca de turban, desfăcută. Guido Reni, pe atunci un pictor deja foarte admirat și bine plătit, a primit în 1601 comenzi de la Sfondrato pentru picturile Martirul Sfintei Cecilia și Încoronarea Sfintei Cecilia și a lui Valerianus.

Maria Manuela Vintilescu: Great on a Friday. © Stockholms Auktionsverk.

În 1606 el a executat, la comanda privată a aceluiași Sfondrato, pictura Sfânta Cecilia cântând la vioară. Guido Reni a repictat acest motiv de mai multe ori după aceea. Exemplarul scos acum la licitație este

presupus a fi o versiune autografă executată în perioada 1630-35. Datarea a fost stabilită de experții Sir Dennis Mahon și Stephen Pepper pe baza caracterului lis și ca de porțelan al picturii, drapării mai ample și culorilor mai armonioase decât mai înainte în cariera pictorului. Sfânta Cecilia poartă în tablou un turban, amintind astfel de imaginea redată de statuia lui Maderno. Ca protectoarea muzicii, Sfânta Cecilia fusese la început reprezentată ca atribut al său cu o orgă. Aici, Reni introduce ca atribut al ei vioara, care era instrumentul la modă pe vremea pictorului, el însuși fiind un violonist pasionat toată viața sa. Tabloul, trecut în catalogul licitației la nr. 1409, a fost evaluat la 2.500.000-4.000.000 SEK (273.000-436.000 euro).

La secția Bijuterii se remarcă o broșă din platină în formă de fulg de zăpadă, o ramă de fotografii din argint și emalii, ambele executate de Fabergé, și un vas de piatră cu stativ din argint aurit, toate provenind de la Anna Nobel-Sjögren, nepoata de frate a marelui donator Alfred Nobel.

La licitația intitulată Artă și design contemporane, care a avut loc la aceeași casă de licitații în zilele de 24 și 25 aprilie 2001, în afară de lucrări de artiști plastici ca Fernandez Arman, Olle Baertling, Jim Dine, Öyvind Fahlström, Sergio Fermariello, Claes Oldenburg, Mimmo Paladino, Niki de Saint Phale, Andy Warhol și alții, am remarcat una realizată de Maria Manuela Vintilescu. Autoarea, care este născută în 1959, este prezentă aici cu o singură lucrare, o pictură în culori acrilice pe pânză cu dimensiunile 100x100 cm, intitulată Great on a Friday și semnată a tergo: "Maria Manuela Vintilescu 2001". Lucrarea aceasta este trecută în catalogul licitației la nr. 7473 și este evaluată la suma de 12.000-15.000 SEK.

Prezența artiștilor plastici români la licitații de felul acesta constituie un act pozitiv și favorabil pentru intrarea fenomenelor artistice românești în circuitul artistic internațional și ea trebuie nu numai salutăată, ci chiar încurajată în viitor.

Bukowskis
BUKOWSKI AUKTIONER AKTIEBOLAG
GRUNDAT 1870

LA CASA DE LICITAȚII BUKOWSKI

Marile licitații din primăvara acestui an de la Bukowskis au fost Artă Modernă + Contemporană & Design, care a avut loc în zilele de 2-4 mai, și Licitația Internațională, care s-a desfășurat în perioada 29-31 mai. Catalogul licitației de Artă Modernă enumeră o seamă de artiști plastici cu renume internațional, printre care se remarcă Karel Appel, Fernandez Arman, Francis Bacon, Olle Baertling, Georges Braque, Salvador Dalí, Jim Dine, Lucio Fontana, Paul Gauguin, Yves Klein, Greta Knutson-Tzara, Fernand Léger, André Lhote, Roy Lichtenstein, Henri Matisse, Roberto Matta, Joan Miró, Pablo Picasso, Antoni Tapies, Marc Tobey, Andy Warhol, Victor Vasarely și mulți alții. Dintre numele artiștilor plastici a căror reputație este limitată în principal la piața suedeză sunt de menționat, printre alții, Gösta Adrian-Nilsson, Olla Billgren, Mona Huss Walin, Hilding Linnqvist, Madeleine Pyk, Lennart Rodhe, Philip von Schantz. Dintre aceștia, numele de Mona Huss Walin (1944-) și Hilding Linnqvist (1891-1984) îmi deșteaptă amintiri plăcute, și chiar o ușoară nostalgie, de pe vremea activității la Galleri OCISCO din Göteborg, dirijată de mine împreună cu doamna Silvia Constantinescu în perioada 1983-86, și unde, printre mulți alți artiști, i-am găzduit și pe aceștia doi cu expoziții personale.